

Sygn. akt I PK 58/17

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania A.B.
przeciwko Wyższej Szkole [...] w N.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w N.
z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w N. wyrokiem z dnia 18 listopada 2016 r. w pkt I zmienił wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 11 maja 2016 r., w ten sposób, że w miejsce kwoty 64.533,36 zł wpisał kwotę 30.800 zł, w pkt II oddalił apelację w pozostałym zakresie. Wyrokiem z dnia 11 maja 2016 r. Sąd Rejonowy w G. zasądził od pozwanej Wyższej Szkoły [...] w N. na rzecz A.B. kwotę 64.533,36 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

W sprawie ustalono, że A.B. od 2000 r. był zatrudniony w Wyższej Szkole [...] w N. na stanowisku adiunkta na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Okresowo pełnił też różne funkcje administracyjne (prodziekana, dziekana, rektora uczelni). Został również powołany na eksperta merytorycznego projektu „Psychologia [...]”. Powierzone zadanie wykonywał przez 10 miesięcy w wymiarze ½ czasu pracy w zadaniowym systemie czasu pracy.

W dniu 1 września 2014 r. strony zawarły porozumienie zmieniające, na mocy którego pensum powoda w roku akademickim 2014/2015 wynosiło 120 godzin, zaś jako eksperta merytorycznego ½ czasu pracy w zadaniowym systemie czasu pracy. W grudniu 2014 r. powód otrzymał kolejną propozycję zmiany warunków pracy (wzrost pensum dydaktycznego do 140 godzin, obniżenie wynagrodzenia do kwoty 2.700 plus dodatek za wysługę lat oraz obniżenie wynagrodzenia w związku z pełnieniem funkcji eksperta). Powód nie przyjął zaproponowanych warunków.

W dniu 17 grudnia 2014 r. A.B. otrzymał pismo zawierające oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia. Pracodawca jako przyczynę podał ciężkie naruszenie przez powoda podstawowych obowiązków pracowniczych, polegające na rażących zaniedbaniach wykonywanych przez niego obowiązków eksperta merytorycznego w ramach projektu „Psychologia [...]”, dotyczących porządku i sposobu świadczenia pracy potwierdzonym audytem zewnętrznym projektu.

W ocenie Sądu Rejonowego, przyczyna wskazana w oświadczeniu nie była konkretna, w związku z czym naruszono dyspozycję art. 52 k.p. Ponadto, naruszony został również termin miesięczny na złożenie oświadczenia, określony przez § 2 art. 52 k.p. W ocenie Sądu pierwszej instancji, niecelowe było również przywrócenie powoda do pracy w związku z zakończeniem projektu Psychologia [...]. Zasadzając odszkodowanie Sąd Rejonowy wziął pod uwagę brzmienie art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Natomiast błędnie przyjęto, że w myśl art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, odszkodowanie w wysokości

wynagrodzenia przysługuje powodowi za okres do końca roku akademickiego, a nie do końca semestru zimowego.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik powoda, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w części, w której Sąd zmienił wyrok Sądu Rejonowego, wskutek częściowego uwzględnienia apelacji. W podstawach skargi wskazano naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 572).

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w N. w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania.

Wniosek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na oczywistą zasadność skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie przedstawiono dostatecznie argumentów za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571).

Trzeba zauważyć, że z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność umówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji, a za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2016 r., I CSK 659/15, LEX 2152381, oraz powołane tam orzeczenia).

Z kolei art. 382 k.p.c. nie nakłada na sąd drugiej instancji obowiązku przeprowadzenia postępowania dowodowego, lecz sąd ten jest władny samodzielnie dokonać ustaleń faktycznych bez potrzeby uzupełniania materiału dowodowego zebranego przed sądem pierwszej instancji, o ile zachodzą ku temu potrzeby (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2011 r., III PK 30/11, LEX nr 1163948). A zarzut uchybienia treści przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2009 r., I UK 129/09, LEX nr 558286). Dotyczy to więc sytuacji, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną. Żadne z powyższych uchybień w przedmiotowej sprawie nie występuje.

Odnosnie do zarzutu naruszenia art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (jednolity tekst: Dz.U. 2017 r., poz. 2183, dalej jako ustawa prawo o szkolnictwie wyższym), należy wskazać, że zgodnie z jego treścią rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę z nauczycielem akademickim następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, z tym że rozwiązanie stosunku pracy, za wypowiedzeniem następuje z końcem semestru. Oznacza to, że przepis art. 128 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym zawiera odesłanie do przepisów kodeksu pracy w zakresie dotyczącym rozwiązania i wygaśnięcia stosunku pracy, modyfikując przy tym stosowanie przepisu art. 36 k.p. w ten sposób, że wprowadza termin ustania stosunku pracy, który każdorazowo przypada na koniec semestru. W konsekwencji w sytuacji, w której przed upływem danego semestru nie zachowano właściwego okresu wypowiedzenia, wówczas stosunek pracy ulega rozwiązaniu dopiero z upływem końca kolejnego semestru. Innymi słowy art. 128 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym nie wskazuje długości okresu wypowiedzenia, który powinien zostać zastosowany. Obowiązują więc okresy wypowiedzenia przewidziane w kodeksie pracy, z tym że nie stosuje się terminów wypowiedzenia (sobota lub

ostatni dzień miesiąca kalendarzowego – art. 30 § 2¹ k.p.). Jeżeli koniec okresu wypowiedzenia złożonego w danym semestrze przypada po zakończeniu tego semestru, to rozwiązanie stosunku pracy następuje dopiero z końcem następnego semestru. Natomiast termin zakończenia się poszczególnych semestrów najczęściej określany jest przez rektora w oparciu o upoważnienie wynikające z regulaminu studiów i z tego względu może on się różnić w odniesieniu do poszczególnych uczelni (por. M. Wujczyk w: *Akademickie prawo pracy, komentarz do art. 107-158 oraz 196-201a i art. 226 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym*, pod. red. K. W. Barana, Warszawa 2015. Komentarz bieżący do art. 128). Te kompetencje wynikają zaś wprost z regulacji ustawy. Organizację i tok studiów oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta określa regulamin studiów, a regulamin uchwała senat uczelni (art. 160 ust. 1 i 161 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. W uzupełnieniu należy wskazać, że na rok akademicki składają się między innymi dwa semestry – zimowy i letni. Ponadto sesje egzaminacyjne, odpowiednio zimowa i letnia, dni rektorskie i przerwy świąteczne, determinowane dniami ustawowo wolnymi od pracy.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt spornej sprawy, według Zarządzenia Rektora Wyższej Szkoły [...] w N. z dnia 23 czerwca 2014 r. wynika, że semestr zimowy w roku akademickim 2014/2015 kończył się dnia 12 kwietnia 2015 r. (zarówno na studiach stacjonarnych jak i na studiach niestacjonarnych). Ponieważ pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowanie, a Sądy *a meriti* uznały przywrócenie do pracy A.B. za niecelowe, wysokość przysługującego mu odszkodowania determinowana jest wysokością wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Mając na uwadze, że powód był zatrudniony u pozwanej co najmniej trzy lata, a oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia zostało złożone w dniu 17 grudnia 2014 r., to stosunek pracy powoda, zgodnie z brzmieniem art. 128 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, ustałby w dniu wskazanym jako dzień zakończenia semestru zimowego w roku akademickim 2014/2015, tj. 12 kwietnia 2015 r.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach orzekł z mocy art. 98 § 1 k.p.c.